

Regionaalhaigla

ANTIDEPRESSANDID

Mis on depressioon
Medikamentoosne depressiooni ravi
Antidepressandid ja nende
tarvitamine

MIS ON DEPRESSIOON

Depressioon on väga mitmetahuline bioloogiliste, psühholoogiliste, isiksuse omaduste ja sotsiaalse keskkonna vastastikuste mõjudega haiguste grupp.

Depressiooni ravimise teeb keeruliseks sageli samaaegselt esinevate kaasuvate haiguste olemasolu, nagu:

- ärevushäire,
- paanikahäire,
- sotsiaalfoobia,
- isiksuse struktuuri disharmonia, mis äärmuslikel juhtudel avaldub isiksusehäiretena,
- sotsiaalse kohanemise võime alanemine,
- ravimite ja alkoholi või ka narkootiliste ainete samaaegne väärkasutamine või sõltuvus.

Iga depressiooni juhtum on ainulaadne, kordumatu ja ka tema medikamentoosne ravi on väga individuaalne. Sageli võib haigus korduda.

MEDIKAMENTOOSNE DEPRESSIOONI RAVI

Tänapäeval on depressioon efektiivselt ravitav haigus, mille ravis on sageli juhtiv roll ravimitel. Kui varem sai raskes depressioonis haiget ainult trööstida ja lohutada, siis praegu on olemas kõik tänapäevased võimalused depressiooni medikamentoosseks raviks.

Depressiooni medikamentoosse ravi eesmärk on depressiooniga seotud sümptomitest vabanemine, endise toimetuleku taseme ja sotsiaalse kohanemise võime taastamine ning depressiooni kordumise ära hoidmine. Põhiliseks ravimgrupiks on antidepressandid ehk depressiooni ravimid.

Medikamentoosne ravi peab olema piisavalt pikaajaline, et ära hoida depressiooni uuesti puhkemist. Soovitav on vähemalt kuuekuuline ravi. Korduva depressiooni korral on medikamentoosne ravi veelgi pikem ja sageli on hädavajalik isegi mitmeid aastaid kestev järjepidev ravi.

NB! Ärge lõpetage depressiooni ravi omaalgatuslikult! Medikamentoosse ravi lõpetamiseks pidage kindlasti eelnevalt nõu arstiga!

ANTIDEPRESSANDID JA NENDE TARVITAMINE

Antidepressante kasutatakse lisaks depressiooni ravimisele ka erinevate ärevushäirete, raskemate kohanemishäirete, premenstruaalse sündroomi ja kroonilise valu puhul.

Tritsüklilised antidepressandid – amitriptüliin ja imipramiin on ühed vanimad kasutusel olevad antidepressandid. Amitriptüliin on väga hea ja kliiniliselt efektiivne antidepressant, mille kasutamise teevad probleemseks ravimi kõrvalnähud: suukuivus, kõhukinnisus, kehakaalu tõus ja unisus. Väikestes annustes on ravimil hea valuvaigistav toime mõningate neuroloogiliste haiguste korral ning sageli kasutatakse seda kombinatsioonis teiste antidepressantidega.

SSRI grupi preparaadid – etsitalopraam, fluoksetiin, fluvoksamiin, paroksetiin, sertraliin ja tsitalopraam. Selle grupi ravimite kasutusele võtmine on suur läbimurre depressiooni efektiivses medikamentooses ravis. Ravimid on efektiivsed, minimaalsete kõrvaltoimetega ning nende abil on võimalik ravida ja aidata ka paljude teiste haiguste all kannatavaid inimesi. Ravimid on efektiivsed ärevushäirete, sundnähtude, söömishäirete jms puhul. Igal selle grupi ravimil on siiski oma spetsiifiline toime, mida on võimalik ära kasutada igal konkreetsel juhul parima ravitulemuse saavutamiseks.

SNRI grupi preparaadid – duloksetiin ja venlafaksiin on uued mitmetoimelised antidepressandid, mille kasutusele võtmine on oluliselt laiendanud depressiooni medikamentoosse ravi valikuid ning individuaalsust ja spetsiifilisust.

Muud preparaadid – milnatsipraan, mirtasapiin, moklobemiid, reboksetiin ja melatoniin baasil toimiv agomelatiin.

Antidepressandi toimet tuleks täpsustada iga 2–3 nädala tagant, eriti oluline on see ravi alguses. Ravi efekt saabub tavaliselt 2–4 nädalaga.

Kui vähemalt kahest erinevast antidepressandist ei ole abi olnud, siis tuleb uuesti üle vaadata ja täpsustada patsiendi kliiniline seisund, kaasuvad haigused ning muud ebasoodsad kaasmõjud ja faktorid. Tasub kaaluda ning mõelda raviplaani korrigeerimisele, samuti teiste erialaspetsialistide, nt psühholoogi kaasamisele.

Ravimitel võivad esineda kõrvaltoimed: higistamine, iiveldus, peavalu, ärevuse kasv, jms. Kõrvaltoimed esinevad sagedamini ravikuuri alguses ning reeglina mööduvad paari nädala jooksul.

Ravimiga kaasas olevas infolehes on loetletud hulgaliselt võimalikke ravimist tingitud kõrvaltoimedeid, mis on ilmnunud inimestel ravimi kliiniliste ravimuringute käigus. Need kõrvaltoimed ei pea ilmne ma tingimata ka Teil. Sageli peetakse depressiooniga kaasuvaid ebameeldivaid kehalisi tundmuseid ravimi kõrvalmõjudeks, kuigi need sümptomid olid juba enne medikamentoosse ravi alustamist.

Ravi algetapil piinava raskekujulise ärevuse ja emotsionaalse pingetunde leevendamiseks kasutatakse sageli rahusteid ja unerežiimi korrastamiseks uinuteid.

Antidepressandid ei põhjusta sõltuvust, samuti ei ole nendes midagi organismivälis t ja võõrast – depressiooni korral on antidepressandid samasugused organismile vajalikud ained nagu näiteks südame- või suhkruhaiguse ravimid.

Apteekides müüakse antidepressante nii originaalravimitena kui ka sama toimeaine põhiste geneeriliste ravimitena. Geneerilised ravimid on odavamad ja seetõttu inimestele kättesaadavamad ning geneeriliste ravimite turuletulek on igati tervitatav. Kuid kõigi geneeriliste ravimite toime ja kõrvalmõjud ei ole alati originaalravimiga kattuvad ning seepärast soovitame geneerilise ravimi kasutamise eel pidada alati nõu arstiga, kellel on kogemused konkreetse geneerilise ravimi kliinilise toime ja võimalike kõrvaltoimete osas.

PEA MEELES!

- Antidepressandid on enamasti retseptiravimid ning neid määrab Teile raviarst.
- Informeerige raviarsti kõigist teistest tarvitatavatest retsepti- ja käsimüügiravimitest.
- Ravimi tarvitamisel tekkivate kõrvaltoimete korral pidage nõu Teile ravimi määranud arstiga.
- Ärge muutke ise raviskeemi, ärge suurendage ega vähendage ravimi annust.
- Ravimi tarvitamist ei tohi järsult katkestada.
- Teavitage raviarsti kõikidest enesetunde muutustest ravikuuri ajal.
- Ärge andke oma ravimeid teistele ega tarvitage teistele määratud ravimeid – ka mitte siis, kui Teie kaebused ja sümptomid on sarnased.

SOOVITUSED

Kasutatud kirjandus:

1. "Psühhiaatria", Medicina 2000
2. Kaplan& Sadock`s Comprhensiva Textbook of Psychiatry

Koostanud:

Põhja-Eesti Regionaalhaigla

J. Sütiste tee 19

13419 Tallinn

Registratuur 617 2644

617 2623

Valvetuba 617 2650

www.regionaalhaigla.ee

info@regionaalhaigla.ee